

कुळगाव बदलापूर नगरपरिषद

दीनदयाळ अंत्योदय योजना -राष्ट्रीय नागरी उपजीविका अभियान

योजनेची उद्दिष्टे :-

- नागरी गरीब लोक,त्यांच्या संस्थांची क्षमता बांधणी करणे,उपजीविकेचा विकास व नागरी दारिद्र्य निर्मुलन करणारी यंत्रणा यांची क्षमता वाढविणे.
- नागरी गरीब कुटुंबातील व्यक्तींना उपजीविकेच्या जास्तीत जास्त संधी उपलब्ध करून देणे.
- बाजाराच्या औद्योगिक गरजेनुसार व आवश्यकतेनुसार,विविध क्षेत्राच्या गरजा लक्षात घेवून नागरी गरीब व्यक्तींना कौशल्य विकासाचे प्रशिक्षण देवून त्यांना रोजगार व स्वयंरोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देणे.
- नागरी गरिबांच्या लघुउद्योगांना चालना देणे.
- नागरी बेघर लोकांसाठी कायमस्वरूपी व मुलभूत सोयी सुविधा असलेल्या निवा-याची सोय करणे.
- नागरी फेरीवाल्यांचा उपजीविकेच्या समस्या सोडवून त्यांचा दर्जा उंचावण्यासाठी आवश्यक उपाययोजना करणे.

अभियानाची उपांगे :-

- सामाजिक अभिसरण व संस्थात्मक बांधणी.(Social Mobilization and Institutional Development)
- कौशल्य प्रशिक्षणाद्वारे रोजगाराची उपलब्धता(Employment Through Skill Training & Placement)
- स्वयंरोजगार कार्यक्रम.(Self Employment Programme)
- फेरीवाल्यांना सहाय्य.(Support to Urban Street Venders)

• शहरी बेघरांसाठी निवारा.(Scheme of Shelter for Urban Homeless)

अ.क्र.	सेवेचे नाव
१	<p>सामाजिक अभिसरण व संस्थात्मक बांधणी .(Social Mobilization and Institutional Development)</p> <p>अ)स्वयं सहायता गट (Self Help Group) दारिद्र्य रेषेखालील महिलांचे बचत गट तयार करणे.व ज्या बचत गटांना ३ महिने पूर्ण झालेले आहेत.त्यांचे मूल्यमापन करून त्यांना फिरता निधी देणे..</p> <p>वस्तीस्तर संघ (Area Level Federation)तयार करण्यासाठी प्रतिनिधीची निवडप्रक्रिया करून वस्तीस्तर संघ स्थापन करणे.</p> <p>शहरस्तरावरील समूह (City Level Federation)वस्तीस्थर संघ स्थापन झाल्यानंतर शहर स्थर संघ स्थापन करणे.</p> <p>शहरी गरिबांना स्वयंसहाय्य गटामध्ये सामावून घेणे : ALF व SHG द्वारा स्वयंसहाय्यता गटांमध्ये सामील न झालेल्या शहरी गरिब लाभार्थ्यांना गटामध्ये सामील होण्यासाठी भाग पाडणे.</p> <p>कौशल्य व व्यवसाय आराखडा यांची गाळणी व छाननी करणे : SHG ने बनविलेल्या कौशल्य व व्यवसाय आराखडा यांची ALF स्तरावर छाननी करून सादर आराखडे ULB मध्ये सादर करणे. यासाठी शहर अभियान व्यवस्थापक, समुदाय संघटक, संसाधन संस्था यांची मदत घेणे.</p> <p>कौशल्य व व्यवसाय आराखडा यांचा पाठपुरावा : SHG व ALF द्वारा सादर कौशल्य प्रशिक्षणाच्या आवश्यकतेनुसार त्यांना ESTP अंतर्गत प्रशिक्षण उपलब्ध करून देण्यात यावेत तसेच गटांद्वारे सादर व्यवसाय आराखड्यानुसार त्यांचे कर्जाचे प्रस्ताव SEP घटकांतर्गत TFC मार्फत बँकांना मंजुरीस्तव सादर करणे.</p> <p>या उपांग अंतर्गत सन २०१४ ते २०२४ पर्यंत एकूण-५४७ महिला बचत गटांची स्थापना करण्यात आलेली आहे.व फिरता निधी १०,०००/- (प्रती बचतगट)प्रमाणे देण्यात आलेला आहे.</p>
२	<p>कौशल्य प्रशिक्षण:- (Employment Through Skill Training & Placement)</p>

अभियानाच्या या घटकांतर्गत बाजाराच्या औद्योगिक गरजेनुसार व आवश्यकतेनुसार, विविध क्षेत्राच्या गरजा लक्षात घेवून नागरी गरीब व्यक्तींना कौशल्य विकासाचे प्रशिक्षण देवून त्यांना रोजगार व स्वयंरोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देणे.

ULB Name	Total	SC	ST	OBC	Others	Women out of Total	PWD out of Total	Minority out of Total
BADLAPUR	1058	250	57	220	531	998	0	36

३) स्वयंरोजगार कार्यक्रम:- (Self Employment Programme)

दीनदयाळ अंत्योदय योजना- राष्ट्रीय उपजीविका अभियान अंतर्गत स्वयंरोजगार वैयक्तिक- या उपांगमध्ये वैयक्तिक प्रस्ताव बँकेत दाखल करणे २ लाखांपर्यंत कर्ज बँक मार्फत ७% च्या वरचे व्याज अनुदान देण्यात येते. २) व्यवसाय गट-या घटकांतर्गत १० लाखांपर्यंत बँकेमार्फत कर्ज उपलब्ध करून दिले जाते व दारिद्र्य रेषेखालील बचत गटाला कर्ज १० लाखांपर्यंत बँकेमार्फत ४% व्याज अनुदानाने कर्ज उपलब्ध करून दिले जाते यांचे सर्व प्रस्ताव टास्क फोर्स कमिटी मध्ये निर्णय घेऊन दाखल करणे.

ULB Name	No. of Beneficiaries						
	SC	ST	OBC	Others	Total	Minority	Women
BADLAPUR	47	5	24	85	161	20	73
Total	47	5	24	85	161	20	73

Amount Disbursed of (Rs.)							
SC	ST	OBC	Others	Total	PWD	Minority	Women
5083100	430000	2681020	10263800	18457920	0	2010200	7132200
5083100	430000	2681020	10263800	18457920	0	2010200	7132200

४) फेरीवाला धोरण -; (Support to Urban Street Venders)

शहरातील फेरीवाल्यांनाचा विकास करण्याकरिता त्यांचे सर्वेक्षण करून त्यांना नोंदणी प्रमाणपत्र व ओळख पत्र देणे व फेरीवाला धोरण निश्चित करून सहाय्य करणे या घटकांतर्गत ९९२ फेरीवाल्यांचे सर्वेक्षण करण्यात आले असून माननीय

कामगार आयुक्त सो.महाराष्ट्र राज्य बांद्रा-कुर्ला संकुल वांद्रे (पूर्व)मुंबई.
यांचेकडून ०९/०३/२०२३ रोजीच्या पत्रान्वये निवडणूक प्रक्रिया पार
पाडण्यासाठी मा.सरकारी कामगार अधिकारी कल्याण जि.ठाणे यांची
निवडणूक निर्णय अधिकारी म्हणून नियुक्ती केलेली आहे.परंतु सदर
कार्यालयाकडून अद्यापपर्यंत पथविक्रेता निवडणूक घेण्यासंदर्भात कोणतीही
प्रक्रिया करण्यात आलेली नाही.

- **शहरी बेघरांसाठी निवारा.(Scheme of Shelter for Urban Homeless)**
तात्पुरता बेघर निवारा सुरु करण्यात आला आहे.व सद्या ३० बेघर
लाभार्थी आहेत.